

חוק איסור התערבות גנטית (שיבוט אדם ושינוי גנטי בתאי רבייה),
התשנ"ט-1999¹

1. מטרתו של חוק זה למנוע שיבוט לצורכי רבייה בבני אדם על ידי קביעה שלא יתבצעו סוגים של התערבות גנטית בבני אדם וזאת לאור ההיבטים המוסריים, המשפטיים, החברתיים והמדעיים של סוגי ההתערבות האסורים, והשלכותיהם על כבוד האדם, ולשם בחינת מדיניות בנוגע לסוגי ההתערבות האמורים לאור היבטים אלה, תוך התחשבות בחופש המחקר המדעי לצורך קידום הרפואה.

מטרת החוק
(תיקונים: התשס"ד,
התשע"ו)

2. בחוק זה -
"ועדה מייעצת" - ועדת הלסינקי עליונה שמונתה לפי תקנות בריאות העם (ניסויים רפואיים בבני אדם), התשמ"א-1980;

הגדרות
(תיקונים: התשס"ד,
התשע"ו)

"שיבוט אדם - human reproductive cloning" - כל אחד מאלה:

(1) יצירה של עובר אדם הזזה מבחינה גנטית לאחר, אדם או עובר, חי או מת (בחוק זה - עובר משובט);

(2) החדרה של עובר משובט לרחמה או לגופה של אישה או לרחם או לגוף אחר.

"תא רבייה" - תא זרע או ביצית של אדם;
"השר" - שר הבריאות.

3. במשך תקופת תוקפו של חוק זה, לא יעשה אדם כל פעולה שהיא אחת מאלה:

פעולות אסורות
(תיקון התשס"ד)

(1) שיבוט אדם - human reproductive cloning;

1. ס"ח 1697, התשנ"ט (7.1.1999), עמ' 47.
תיקונים: ס"ח 1934, התשס"ד (31.3.2004), עמ' 340. תוקפו של התיקון, רטרואקטיבית החל מיום 7.1.2004;
ס"ח 2212, התשע"ז (22.10.2009), עמ' 233. הצ"ח - ממשלה 447, התשס"ט, עמ' 768. תוקפו של התיקון, רטרואקטיבית מיום 24.5.09;
ס"ח 2553, התשע"ו (25.5.2016), עמ' 882. הצ"ח - ממשלה 1039, התשע"ו, עמ' 988. תחילת התיקון, רטרואקטיבית מיום 24.5.16;
ס"ח 2825, התש"ף (14.7.2020), עמ' 222. הצ"ח - ממשלה 1333, התש"ף, עמ' 370. תחילת התיקון, רטרואקטיבית מיום 17.6.20 אך נקבע כי לא יועמד אדם לדין בשל מעשה שעשה בניגוד להוראות החוק בתקופה שבין 17.6.20 לבין 14.7.20.

(2) שימוש בתאי רביה שעברו שינוי גנטי מכוון קבוע (germ line gene therapy) במטרה לגרום ליצירת אדם.

4. (א) הועדה המייעצת -

ועדה מייעצת
- תפקידיה
וסמכויותיה
(תיקונים: התשס"ד,
התש"ף)

(1) תעקוב אחר התפתחות הרפואה, המדע, הביוטכנולוגיה, הביואתיקה והמשפט בתחום הניסויים הגנטיים בבני אדם, בארץ ובעולם;

(2) תגיש לשר ולועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, דין וחשבון בדבר הפעלת סמכויותיה ותפקידיה לפי חוק זה וכן סקירה על ההתפתחויות כאמור בפסקה (1); דין וחשבון וסקירה לפי פסקה זו יוגשו אחת לשנה, לא יאוחר מיום 1 במרס וועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת תדון בהם;

(3) תייעץ לשר בנושא הניסויים הגנטיים בבני אדם, ותגיש לו את המלצותיה בענין האיסורים הקבועים בסעיף 3.

(ב) השר יקבע הוראות לענין הפעלת סמכויותיה של הועדה המייעצת לפי חוק זה; בתקנות כאמור ייקבעו גם סמכויות פיקוח ובקרה.

5. (א) על אף הוראות סעיף 3, רשאי השר, אם מצא כי אין בכך כדי לפגוע בכבוד האדם, בהמלצת הועדה המייעצת ובתנאים שיקבע, להתיר בתקנות עשייתם של סוגי התערבות גנטית האסורים לפי סעיף 3(2).

התרת התערבות
גנטית מסוימת
(תיקון התשס"ד)

(ב) עשיית פעולת התערבות גנטית שהותרה לפי סעיף קטן (א) טעונה קבלת היתר מראש, בתנאים שייקבעו.

(ג) בתקנות לפי סעיף זה יקבע השר את התנאים למתן היתר, את סדרי מתן ההיתר, את דרכי הפיקוח והניטור על ביצוע ההתערבות שהותרה וחובת דיווח.

6. העושה אחד מאלה, דינו - מאסר ארבע שנים או קנס פי שישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:

עונשין
(תיקון התשס"ד)

(1) מבצע שיבוט אדם - human reproductive cloning;

(2) משתמש בתאי רביה שעברו שינוי גנטי מכוון קבוע (germ line gene therapy) במטרה לגרום ליצירת אדם, אלא אם כן פעל כדין על פי היתר שניתן לו לפי סעיף 5.

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות על ידי הוצאת הלכות בע"מ. כל הזכויות שמורות

7.	הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.	שמורת דינים
8.	חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"א באייר התשפ"ד (29 במאי 2024).	תוקף (תיקונים: התשס"ד, התש"ע, התשע"ו, התש"ף)
9.	השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.	ביצוע (תיקון התש"ף)
	יהושע מצא שר הבריאות	בנימין נתניהו ראש הממשלה
	דן תיכון יושב ראש הכנסת	עזר ויצמן נשיא המדינה